

Mødet den 20. Novbr. 1913.

Fraværende: Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 23¹³—1913). Beretning om **Kødkontrollen** og **Kvægtorvet** i Juli Kvartal 1913.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 437—1913). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at der bevilges 10000 Kr. til **Anskaffelse af smaa Elektromotorer** til det mindre Haandværk.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 412—1913). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at et Beløb af **50000 Kr.** straks stilles til **Raadighed til Installation af elektriske Ledninger** imod afdragsvis Betaling, og om at den vedtagne Nedsættelse af Prisen for Elektricitet først træder i Kraft 1. April 1914.

Fra Budgetudvalget forelaa endvidere Indstilling om, at Beløbet, 50000 Kr., straks stilles til Raadighed for Belysningsvæsenet, og at Udgiften afholdes paa Elektricitetsværkets Konto, men saaledes at det samme Beløb opføres som Refusion fra Husejerne.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 315—1913). Indstilling fra det for Udførelsen af **Enkeloven** af 29. April 1913 nedsatte Udvalg om:

at Loven administreres af Udvalget for Alderdomsunderstøttelse i Forbindelse med Formanden for Fattigudvalget,

at Kontorforretningerne og Undersøgelserne ledes gennem Fattigvæsenets Kontor,

at Udleveringen af Blanketterne sker paa Kontoret paa »De gamles Hjem«,

at Udbetalingen af Understøttelserne sker gennem Kæmrerkontoret efter Anvisning, og

at Tilsynet eventuelt sker efter Samraad med Byens Kvindeforeninger.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 439—1913). Indstilling fra Kirkegaardsbestyrelsen i Anledning af følgende fra Stadsgartneren fremkomne **Forslag til en Omordning af Kirkegaardenes Bestyrelse**:

»Som det er den ærede Kirkegaardsbestyrelse bekendt, er flere Forhold ved Kirkegaardene her ikke ordnede fuldtud tilfredsstillende eller svarende til Nutidens Fordringer. Klager fra Publikum, det ringe økonomiske Overskud, Kirkegaardenes daarlige Helhedsindtryk, den planløse Belægning af Arealerne og den spredte Administration maa vel siges at være tvingende Grunde til at søge Forandringer gennemført, og man har i Indlandet og navnlig i Udlandet gode Eksempler at tage til Vejledning.

Jeg skal tillade mig at drage nogle af de Forhold frem, som jeg mener er særlig uheldige, idet jeg samtidig tillader mig at antyde Maader, paa hvilke jeg formener, at Fejlene kan rettes.

Det er her en Mangel, at ingen enkelt Mand med fornøden teknisk Indsigt leder det samlede Begravelsesvæsen under Eneansvar for Kirkegaardsbestyrelsen. De løse Administrations-

forhold er Aarsag til Uorden, Tidsspilde og Uoverensstemmelser. I større Byer vil man som oftest finde Begravelsesvæsenet som en selvstændig Institution under Kommunen. Det har egen Direktør med gartnerisk Uddannelse, Inspektører paa de enkelte Kirkegaarde, Gravere og Gartnere paa hver Kirkegaard og eget Gartneri. — Det er naturligt, at under saadanne Forhold kan en udpræget Orden gennemføres. I mindre Byer (tyske) er Begravelsesvæsenet underlagt den kommunale Gartner, navnlig af Hensyn til Besparelsen ved ikke at have selvstændigt Gartneri til Kirkegaarden; dertil kommer, at et kommunalt Gartneri i mindre Byer kun opnaar den passende og nødvendige Størrelse, naar den tillige skal forsyne Kirkegaardene. — Og det er for den kommunale Gartner en nødvendig Betingelse, at have et eget Gartneri til sit Arbejde, saafremt hans Præstationer skal byde paa noget gartnerisk godt.

Den kommunale Gartner i mindre Byer i Tyskland, hvor han tillige er Kirkegaardsinspektør, er da en havteknisk uddannet Mand, og kun en saadan kan forudsættes at eje den fornødne uegennyttige Interesse og faglige Indsigt, som paakræves, naar dels Interessen for de enkelte Graves Vedligeholdelse skal oparbejdes hos Publikum, og dels Kirkegaardenes Arealer samarbejdes til smukke Helhedsindtryk.

Men Kirkegaardene maa da selv paatage sig Pasningen af Grave, og jeg kender kun tilfredsstillende Resultater, hvor en saadan Ordning er gennemført, — ligesom dette vil give Kirkegaardene en forøget Indtægt. I København regnes med 20 % Netto af Summen for

Vedligeholdelse, men desuden viser disse Regnskaber en stadig stigende Interesse hos Gravstedejerne for Gravenes Vedligeholdelse.

For Begravelsesvæsenet her vil det formentlig være af afgørende Betydning, at faa dette System gennemført. Jeg kender ikke nogen anden Form, under hvilken man kan vente at faa god Orden indført, og naar Begravelsesvæsenets Overskud henlægges som selvstændige Beløb, der kun kommer Kirkegaardene tilgode, vil jeg formene, at man her roligere kan imødesee Nødvendigheden af en ny Kirkegaard, thi man har Eksempler paa, at Kirkegaarde, ledet efter dette System, kan forrente og afdrage Anlægs-
summen fra Driftens Indtræden. —

For at kunne faa den her skitserede Ordning gennemført paa de herværende Kirkegaarde tillader jeg mig at foreslaa Kirkegaardsbestyrelsen:

- 1) at Begravelsesvæsenet underlægges Stadsgartneren, og at denne faar et Tilskud fra Begravelsesvæsenets Kasse til sin Gage,
- 2) at Begravelsesvæsenets Kontor flyttes til Vestergade 23 til de ledige Værelser der,
- 3) at Pasning af Grave og Gravkastning foretages af Kirkegaardenes Folk,
- 4) at Kirkegaardenes Overskud kun kommer Kirkegaardene tilgode,
- 5) at Stadsgartneren faar Bemyndigelse til at fremkomme med Forslag til Kirkegaardenes Drift og Belægning, og paa Grundlag heraf Forslag til Budget og Regnskab efter det her skitserede System.«

»Kirkegaardsbestyrelsen har ment at maatte forelægge Byraadet det Spørgsmaal, om Begra-

velsesvæsenet helt bør underlægges Stadsgartneren. Kirkegaardsbestyrelsen bemærker herved, at selv om man i Principet kan tiltræde den Tanke, at Begravelsesvæsenet lægges under en enkelt Mand, er man dog i Tvivl om, hvorvidt Tidspunktet til en saadan Omordning er kommen; og at man derfor heller ikke indtil videre kan tage Standpunkt til de øvrige af Statsgartneren rejste Spørgsmaal. — Med Hensyn til Stadsingeniørens Lønningsforhold mener Kirkegaardsbestyrelsen, at det vil være naturligt paa Grund af det Arbejde, han har ved Kirkegaardenes Omordning og Vedligeholdelse, at forøge hans Gage.«

F o r m a n d e n bemærkede, at Begravelsesvæsenet sikkert befandt sig i en mindre heldig Overgangstid. For 2 Aar siden havde Byraadet vedtaget en ny Ordning, for hvilken Regulativ var blevet indsendt til Ministeriets Stadfæstelse. Skønt man senere flere Gange havde erindret om dette Regulativ, var det dog endnu ikke blevet stadfæstet, og som Følge heraf havde den endelige Vedtagelse af forskellige Instrukser maattet vente. Imens var der blevet ansat en Stadsgartner, hvis Stilling dog ikke var blevet stærkt præciseret, dog var det vist Opfattelsen, at han skulde være raadgivende for de Udvalg, der havde med gartneriske Anlæg at gøre og tillige føre Tilsyn med Kirkegaardene. Iøvrigt maatte det siges, at Stadsgartneren med megen Interesse havde taget sig af sin Opgave, og han var altsaa nu fremkommet med det foreliggende Forslag til Ændring med Hensyn til Kirkegaardsforholdene. Hvad Begravelseskontoret angik, virkede det ogsaa under mindre heldige Forhold, og Kirkegaardsbestyrelsen

havde længe været paa det rene med, at Bogholderkontoret ikke kunde tage sig af det, hvorfor dets Ledelse var blevet overdraget Assistent Houlberg. Senere havde Kirkegaardsbestyrelsen stillet Forslag om Ændring af Kontorets Forhold, men Forslaget var ikke blevet vedtaget. Taleren omtalte dernæst nærmere Stadsgartnerens Forslag og udtalte, at Kirkegaardsbestyrelsen var noget i Tvivl om, hvorledes den vilde stille sig til dette. Paa den ene Side var man klar over, at Manglerne var til Stede, men paa den anden Side mente man det noget forhastet i Øjeblikket at gennemføre den foreslaaede Reform, dels fordi man manglede den før omtalte Vedtægt, dels fordi Stadsgartnerens Forhold endnu ikke var fæstnet. Derimod havde Kirkegaardbestyrelsen den Overbevisning, at Stadsgartnerens Arbejde ved Kirkegaardene var saa stort, at han burde have et Vederlag derfor, At opføre dette Vederlag som en særlig Udgift for Kirkegaardene vilde dog være stridende mod sædvanlig Praksis. Kirkegaardsbestyrelsen vilde da ganske henstille Sagen til Byraadets Afgørelse, men hvis Byraadet kunde gaa med til Stadsingeniørens Forslag, maatte Sagen dog tilbage til Kirkegaardsbestyrelsen, for at Vedtægten kunde ændres i Overensstemmelse med den ny Ordning.

Jakob Jensen var enig med Kirkegaardsbestyrelsen i, at Begravelsesvæsenets Forhold ikke var gode og fandt, at Stadsgartnerens Forslag var et udmærket Grundlag for Kirkegaardsbestyrelsen at arbejde videre paa. Endelig kunde det ogsaa uden at forklejne nogen siges, at Begravelseskontorets Ordning nok kunde ønskes noget anderledes. Alt i alt var Tiden sikkert inde til, at Kirkegaardsbestyrelsen burde komme med For-

slag i den Retning, Stadsgartneren havde paa-peget. Selv om Skattekontoret nu vilde blive flyttet fra den gamle Provstegaard, vilde der dog snart blive for lidt Plads til Kæmnerkontor og Bogholderkontor, saa ogsaa af den Grund vilde det være rigtigst at gøre Skridt til ogsaa at flytte Begravelseskontoret. Det var meget forstaaeligt, at Kirkegaardsforholdene lod meget tilbage at ønske, netop fordi Administrationen laa paa flere Hænder, men derfor vilde Taleren ogsaa anbefale Kirkegaardsbestyrelsen at tage velvilligt paa Stadsgartnerens Forslag, som indeholdt flere gode Tanker, og som lagde alt roligt og jævnt til rette. Noget Forslag skulde Taleren ikke stille nu, men kun henstille til Kirkegaardsbestyrelsen at søge Forholdene ordnet paa en rationel Maade.

Magnus Nielsen kunde som tidligere Medlem af Kirkegaardsbestyrelsen ganske slutte sig til Formandens Omtale af Sagens Gang med Hensyn til Regulativet og Instrukserne. Udarbejdelsen af den ny Ordning havde været et meget stort Arbejde, men inden Regulativet var godkendt, var der ingen Anledning til at foretage Forandring i det bestaaende. I denne Forbindelse vilde Taleren efterlyse Instruksen for Stadsgartneren. Denne havde nu snart været ansat et Aar, men han arbejdede endnu paa løs Grund uden at have sine Rettigheder og sin Begrænsning fastsat. Dette burde i Orden, før man heftede nyt til den Gerning, han var valgt til at varetage. Da det ny Regulativ for Begravelsesvæsenet blev vedtaget, forlangte Kirkegaardene stort Tilskud. Dette Forhold søgte man ved Regulativet ændret, saaledes at Kirkegaardene kunde give et mindre Overskud. Det var sikkert nok, at der, da Stadsgartneren begyndte sin Virksom-

hed, var adskilligt, der burde rettes, men derfor var det lige uforstaaeligt, at der var Overskridelser paa alt, hvad Stadsgartneren havde med at gøre. Taleren havde i sin Tid advaret mod at tage for stærkt fat, og selv om det kunde siges, at Pengene ikke var spildte, saa burde Stadsgartneren dog holde sig inden for de Summer, der var stillet til Raadighed. Stadsgartneren havde sikkert megen Energi og Arbejdslyst, men han kunde nok tage noget lempeligere fat. At slaa saa store Brød op straks med Hensyn til Kirkegaardsforholdene, var næppe nødvendigt, saa Taleren vilde henstille, at Sagen foreløbig blev stillet i Bero, til Regulativet var blevet approbert.

P. J e n s e n mente ogsaa, at Sagen burde stilles i Bero. Stadsgartneren skulde se efter Byens gartneriske Anlæg, men havde ikke til særlig Opgave at lede Kirkegaardene. Taleren var ikke sikker paa, at det vilde være heldigst at sætte Stadsgartneren i Spidsen for Begravelsesvæsenet, idet man først maatte vide, om hans administrative og økonomiske Evner var gode, hvilket man ingen Erfaring havde for. Begravelsesvæsenet burde ledes fra Kontoret af en selvstændig Mand, saa Taleren kunde tænke sig, at Stadsgartnerens Arbejde med Hensyn til Kirkegaardene skulde indskrænke sig til, at han førte Tilsyn med, at det, der blev projekteret, blev ordentligt udført. Desuden kunde Taleren ogsaa tænke sig, at det projekterede blev bortliciteret til Entreprenører. Stadsgartnerens Omraade var i Forvejen for stort, saa hvis Kirkegaardenes Ledelse skulde drages der ind under, vil Stadsgartneren drukne i Forretninger. Begravelseskontoret besørgede aarlig ca. 10000 Forretninger. Stadsgartnerens Forslag var i det hele taget noget

dristigt. Kirkegaardene var ikke saa godt vedligeholdte som før, skønt de var dyrere end tidligere. I Aar kostede Vedligeholdelsen 4000 Kr., og saa blev Kirkegaardene endda ikke holdt som de burde.

J a k o b J e n s e n bemærkede, at selv om Begravelseskontoret ekspederede 10000 Forretninger om Aaret, saa var dette dog kun 33 Forretninger om Dagen. Det kunde være rigtigt nok, at Kontoret skulde være Nr. 1, men ligesom Ingeniørkontoret blev ledet af en Ingeniør, saaledes burde Begravelseskontoret ledes af en Gartner. Hr. Magnus Nielsen syntes at ville gøre Stadsgartneren ansvarlig for Overskridelserne. Dette maatte Taleren dog tage Afstand fra, da Ansaret maatte ligge hos de paagældende Udvalg, som havde det i deres Magt at kunne standse Stadsgartneren, hvis denne vilde gaa for vidt. For de Anlæg, Skoleudvalget havde under sig, var der ikke nævneværdige Overskridelser. Taleren henstillede atter til Kirkegaardsbestyrelsen at overveje, at lade Kirkegaardenes Ledelse overgaa til Stadsgartneren.

M a g n u s N i e l s e n maatte hævde, at 33 daglige Forretninger betød et meget betydeligt Arbejde, idet hver Forretning gav Kontoret meget at ordne. Stadsgartneren kunde derfor slet ikke have med Begravelseskontoret at gøre, hans øvrige Arbejde gav ham nok at bestille. Under almindelige Forhold var Overskridelse dikteret af bydende Nødvendighed, men anderledes for Stadsgartnerens Omraade, da han kunde stoppe, naar de bevilgede Penge var brugt. Taleren skulde ikke bebrejde Stadsgartneren noget, men ønskede kun at sige, at selv om Stadsgartneren var en dygtig Mand, hvad Taleren troede, burde han vare sig

for at paatage sig mere, end han kunde magte og havde Kompetence til.

Simonsen syntes godt om Kirkegaardsbestyrelsens Standpunkt og fandt, at Stadsgartnerens Forslag saa meget tilforladeligt ud. Dette Forslag vilde antagelig skabe Overskud i Stedet for Underskud, saa naar man dog var imod det, kunde Taleren tænke sig, at dette skyldtes, at man mente, det indeholdt Kommunesocialisme. Det gjaldt jo om at holde sig udenfor denne, selv om Borgerne skulde betale mere. Taleren forstod ikke, hvorledes det skulde gaa til at bortlicitere Gartnerarbejdet, da det dog drejede sig om, at dette blev saa kønt udført som muligt. Man havde en Gang haft en Slags Bortlicitation af det kommunale Gartnervæsen, men den Ordning var dog vist hele Byraadet enig om, at man ikke skulde tilbage til. Taleren var forundret over den Uvillie, Stadsgartneren mødte fra en vis politisk Side i Byraadet, og han fandt det underligt at lægge Mærke til, hvorledes man søgte at modarbejde Stadsgartneren ved de mest haarrejsende Usandheder. Taleren havde saaledes set i et Blad, at 32 Træer skulde have kostet 2366 Kr., medens de kun vilde have kostet godt 100 Kr., hvis en privat Mand havde udført Arbejdet. Der var imidlertid ikke et sandt Ord i hele Historien, idet der ikke var plantet 32, men 34 Træer, som havde kostet ialt 130 Kr. 95 Øre. Naar et Blad kunde komme med en saadan Historie, maatte der ligge noget andet bag ved. Muligvis var det et Forsøg paa at vende Storborgernes Had mod Arbejderne.

Jakob Jensen hævdede, at hvis Plantningen af de omtalte Træer, havde været saa dyr, som vedkommende Avis havde skrevet, maatte

det være Brolægningsudvalgets Skyld, idet Landevejstræerne først overgik til Forskønnelsesvæsenet, naar de var plantede. Taleren haabede, at Funktionærerne paa Byens øvrige Kontorer ikke tog Notits af Hr. Magnus Nielsens Udtalelser, for saa vilde det blive en dyr Administration.

P. J e n s e n kunde forstaa, at det var vanskeligt for Hr. Simonsen at udtale sig om den foreliggende Sag uden at sætte den i Forbindelse med Politik. Taleren vilde forsvare sig imod at have omtalt Sagen ud fra politiske Hensyn, og han maatte hævde, at han kun havde talt ud fra økonomiske og faglige Grunde. Med Hensyn til disse havde man ikke tilfredsstillende Erfaring for Stadsgartnerens Vedkommende, og derfor maatte man se sig bedre for, inden man gjorde Stadsgartneren til Leder af Begravelsesvæsenet. Taleren var klar over, at Stadsgartneren vilde være i Stand til at faa Kirkegaardene til at forrente sig bedre, men det var ganske vist paa samme Maade, som naar man vilde have Elektricitetsværket til at forrente sig bedre ved at sætte Prisen for Elektricitet op i Stedet for ned. Der var intet i Vejen for, at Begravelseskontoret fik en selvstændig Leder for Regnskabsvæsenet, f. Eks. Graveren, og at Stadsgartneren kun fik Tilsynet med selve Kirkegaardene.

F o r m a n d e n var enig med Hr. Jakob Jensen i, at hvis man vilde samle Begravelsesvæsenet under en enkelt Mand, maatte det være en Gartner og ikke en Kontormand, men det maatte ikke overses, at man vilde sætte Stadsgartneren i en lidt haltende Stilling, hvis man paa dette ene Omraade gjorde ham til Direktør, medens han paa andre Omraader kun skulde være raadgivende.

Kirkegaardsbestyrelsen skulde imidlertid overveje Sagen. Man kunde sikkert ikke bebrejde Stads-
gartneren noget med Hensyn til den omtalte Over-
skridelse, da det bevilgede Beløb utvivlsomt havde
været overordentligt lille. De tidligere Entrepren-
ører havde ganske sikkert tjent saa overmaade
lidt, at Beløbet maatte overskrides, naar For-
anstaltningen kom ind under Kommunens egen
Administration. Kirkegaardsbestyrelsen kunde nu
tage den stedfundne Diskussion til Efterretning og
snaest muligt komme med Forslag om, hvorledes
Sagen skulde ordnes og hvorledes Stadsgartnerens
Forhold til Kirkegaarden skulde være. Taleren var
enig med Hr. Jakob Jensen i, at Udvalget maatte
have Ansaret for Overskridelserne, men paa den
anden Side maatte det erindres, at Overskridelsen
fordelte sig paa saa mange smaa Poster, at Ud-
valget ikke kunde følge med i det enkelte.

Diskussionen toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 3¹⁶—1913). Indstilling fra Kirkegaardsbe-
styrelsen om en **Tillægsbevilling af 1500 Kr. paa
Konto X. 3. b.** for indeværende Regnskabsaar.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 410—1913). Indstilling fra Udvalget for
Bygninger og Inventar om, at **Skattekontoret
flyttes** til en i Mejlgade Nr. 4 lejet Lejlighed, og
at Bogholderkontoret flyttes op i Skattekontorets
nuværende Lokaler.

J. C. P e t e r s e n bemærkede, at Kæmnerkon-
toret og Bogholderkontoret havde alt for ringe
Plads. Man havde talt om at skaffe Plads ved
at flytte Skattekontoret til Skolen i Vestergade,
men havde opgivet Tanken herom, fordi der var
Sandsynlighed for, at det blot var foreløbig, at
Lokalerne der var ledige. Udvalget havde derfor
set paa 1. Sals Lejligheden i Mejlgade Nr. 4, hvor

man allerede havde lejet Stuen. I denne Lejlighed var der udmærket Plads baade til Skattekontoret og Begravelseskontoret, og Udvalget havde under Forbehold af Byraadets Approbation lejet Lejligheden til en aarlig Leje af 1000 Kr. Der skulde ingen Lejeafgift svares for Vinteren, men Kommunen skulde saa til Gengæld selv indlægge elektrisk Lys. Indstillingen gik da ud paa, at man lejede Lejligheden i Mejlgade Nr. 4 paa de omtalte Vilkaar og flyttede Skattekontoret og Begravelseskontoret dertil.

J a k o b J e n s e n havde hellere set, at Udvalget var kommet med Forslag om at tage Skolen i Vestergade i Brug, idet der i den var udmærkede Lokaler til Kontorer. En saadan Ordning syntes der altsaa ikke at være Stemning for, og der var vel saa ikke andet at gøre end at flytte Skatte-Skattekontoret til Mejlgade, for man kunde ikke vedblivende nøjes med de indskrænkede Lokaler til Kæmner- og Bogholderkontor. Naar Udvalget samtidig foreslog at flytte Begravelseskontoret til Mejlgade, var det dog vist lidt forhastet. Under alle Omstændigheder var det en nem Maade at lave Begravelseskontoret til en selvstændig Administration. Den Side af Sagen kunde man i hver Fald vente med til Kirkegaardsbestyrelsen kom med Forslag om Begravelsesvæsenets Ordning. Taleren vilde derfor henstille, at man delte Forslaget, saaledes at dette ikke kom til at omfatte Begravelseskontoret. Det kunde godt være, at Skolen i Vestergade laa lidt langt borte; Taleren kunde ikke indse det, men han skulde bøje sig for Udvalgets Anskuelse i den Henseende.

J. C. P e t e r s e n udtalte, at det ikke alene var Afstanden, der havde afskrækket Udvalget fra at foreslaa at^ebenytte Skolen i Vestergade, men nok

saa meget det, at man ikke var sikker paa at kunne beholde Lokalerne der. Udvalget havde nemlig spurgt Skoleudvalget og faaet det Svar, at Lokalerne kun indtil videre vilde være ledige. Da Begravelseskontoret nu var uanstændigt lille, og der var Plads nok til det i Mejlgade, havde Udvalget fundet det nærliggende at flytte dette Kontor samtidig, i Stedet for at lade Lokalerne staa tomme.

J a k o b J e n s e n mente, at der maatte kunne blive tilstrækkelig Plads i den gamle Provstebolig til Begravelseskontoret, naar Skattekontoret blev flyttet derfra. Som Medlem af Skoleudvalget havde Taleren ikke faaet Opfattelsen af, at Skrivelsen fra dette Udvalg gik ud paa, at Lokalerne i Vestergade kun indtil videre var ledige, og han kunde heller ikke tænke sig, at Byraadet vedblivende vilde beholde Lokalerne i Vestergade som Reserve for Skolevæsenet. Man maatte komme til Erkendelse af, at der skulde skaffes ordentlige og tidssvarende Lokaler til de Børn, der meldte sig. Navnlig efter den Modstand, der havde været mod at benytte disse Lokaler, havde de Herrer Pligt til at skaffe nye og gode Skolelokaler.

P. J e n s e n fandt at Begravelseskontorets Lokaler var ganske uanstændigt lille. Han kunde ikke forstaa, om Hr. Jakob Jensens Uvillie mod dette Kontor skulde referere sig til en Udtalelse fra 1908 om, at det ikke alene var Stillingen, men ogsaa Personen, der var Tale om. Taleren anbefalede at følge Udvalgets Forslag, saaledes at man kunde faa et anstændigt Begravelseskontor.

J a k o b J e n s e n havde ikke fortrudt sin Udtalelse i 1908. Fra flere Sider var denne Udtalelse da ogsaa blevet billiget. Taleren arbejdede imod at flytte Begravelseskontoret, fordi han betragtede Forslaget om Flytningen som Forsøg paa at lave

et nyt Departement. Skulde Forsøget lykkes, vilde Resultatet nemlig blive, at man ikke fik en god Ordning af Begravelsesvæsenet.

F o r m a n d e n meddelte, at de paagældende Funktionærer var enige i, at intet af Kontorerne burde flyttes til Vestergade, fordi det vilde bevirke Tidsspilde og Bekostning. Taleren kunde godt være enig med Hr. Jakob Jensen om det heldige i, at Udvalget forhandlede med Kirkegaardsbestyrelsen om Begravelseskontoret, inden dettes Flytning blev vedtaget, saa han vilde henstille, at man udsatte at tage nogen Beslutning i saa Henseende.

J. C. P e t e r s e n oplyste, at Kirkegaardsbestyrelsen havde tilskrevet Udvalget, at der var saa lidt Plads paa Begravelseskontoret, at det var umuligt at arbejde der, og henstillet at flytte Kontoret til Mejlgade, hvis man lejede den paagældende Lejlighed, hvor der var 3 Værelser disponible. Vilde man imidlertid ikke benytte disse Lokaler, kunde de staa tomme.

F o r m a n d e n kunde ikke indrømme, at Hr. J. C. Petersen havde Ret i sine Udtalelser om Kirkegaardsbestyrelsens Stilling til Flytning af Begravelseskontoret, idet den paagældende Skrivelse var fra Assistent Houlberg og kun sendt til Udvalget for Bygninger og Inventar til Erklæring. Deri laa intet i, at Kirkegaardsbestyrelsen billigede Houlbergs Indstilling.

J. C. P e t e r s e n bemærkede, at Udvalgets Indstilling maatte betragtes som Svar paa Houlbergs Indstilling.

Indstillingen vedtoges dog saaledes at Spørgsmaalet om Begravelseskontorets Flytning udsattes efter Sagens nærmere Behandling i Kirkegaardsbestyrelsen.

8. (J. Nr. 381—1913). Andragende fra Grundejere ved **de Mezas Vej vestre Side** om en Forbedring af Fortovets Belægning.

Overensstemmende med Indstilling fra Brolægningsudvalget kunde Andragendet ikke bevilges.

9. (J. Nr. 365—1913). Andragende fra **Korporationen af Beværtere for Aarhus og Omegn** om:

- 1) at Lukketiden bliver ens for alle Kl. 12 Nat uden noget Vederlag,
- 2) at — hvis ikke Punkt 1 kan bevilges — Afgiften for Tiden fra Kl. 11—12 og Kl. 12—1 maa erlægges kvartalsvis forud,
- 3) at naar Lejlighed gives, en Beværter maa blive indsat i Beværternævnet og indtil dette kan ske, Nævnet i Tilfælde, hvor for Beværterne vigtige Ting forhandles i Nævnet, ved Henvendelse til Koporationen æsker dennes Mening, særlig hvor Spørgsmaalet er om Bestyrervæsenet og de forskellige Afgifter.

F o r m a n d e n kunde ikke indse, at man for Tiden kunde tage nogen Beslutning om Andragendets 1. Punkt. Det andet Punkt havde man tidligere behandlet, men nærede da ligesom nu Betænkelighed ved at indgaa derpaa. Kasseudvalgets Flertal mente i hvert Fald, at der kunde opstaa Vanskeligheder, fordi Afgiften jo ikke erlagdes for de 3 Sommermaaneder. Hvad det 3. Punkt angik, kunde Taleren godt tænke sig, at man i enkelte Tilfælde henvendte sig til Koporationen, men han vilde derimod foreslaa at udsætte Spørgsmaalet om at indsætte en Beværter i Bevillingsnævnet, til den indtraadte Vacance i dette.

J a k o b J e n s e n henledte Opmærksomheden paa, at Andragendet ogsaa gik ud paa, at faa Restaurationernes Aabningstid forlænget. I den se-

nere Tid havde der været mange Andragender om en senere Lukketid. Taleren havde talt der imod og vilde atter gøre det nu, og han vilde atter ligesom under en af de tidligere Forhandlinger henstille til Nævnet at stille Forslag om at sætte Lukketiden til Kl. 10, senest Kl. 11. Taleren kunde ikke tit nok udtale sin Beklagelse over det der skete mellem 11 og 12 i mange Beværtninger. Den sene Lukketid var absolut forkastelig. Lukketiden burde være Kl. 10 og ens for alle. Der var ingen Mening i, at Restauratørerne holdt aabent længere end andre Mennesker. Byraadet kunde hæmme meget daarligt ved at indskrænke Aabningstiden. Taleren ønskede at vide, om Nævnet havde tænkt over Talerens Henstilling.

M o u s t e n vilde gerne gaa med til at indføre en tidligere Lukketid, der var ens for alle. Der var sikkert ikke saa mange nu som tidligere, der havde den sene Lukketid. De sidste Tilladelser var kun blevet givet til 1. Oktober 1914.

C a r l L a u r s e n troede ikke, man kunde gaa længere ned med Lukketiden end til Kl. 11. Han anbefalede at bevilge Andragendets sidste Punkt, idet han troede det heldigt at høre Beværterne, navnlig naar der var Tale om Bestyrervæsenet.

F o r m a n d e n oplyste, at Bevillingsnævnet havde overvejet Spørgsmaalet om Lukketiden, men at Sagen var blevet udsat, til de givne Tilladelser udløb, saaledes at man kunde faa en samlet Overvejelse. Taleren kunde ikke tænke sig, at man kunde gaa ned til Kl. 10, og han troede ikke, at en ensartet Lukketid Kl. 11 kunde overholdes, uden at den vilde medføre saa megen skjult Drikeri, at Forholdet kun vilde blive værre.

L e h m a n n kunde absolut ikke gaa med til at tilkalde Beværtere til Bevillingsnævnet. Netop

paa de Omraader, hvor Beværterne ønskede at blive spurgt, havde Nævnet Politiet at raadføre sig med, og det indhentede altid dets Erklæring. At sætte Beværtere til den Bestilling, vilde være det samme som at sætte Ræve til at vogte Gæs.

Carl Laursen var ikke bange for at høre Beværternes Mening og troede, at der var mange Tilfælde, hvor Nævnet kunde have Støtte af Beværterne, navnlig med Hensyn til Bestyrervæsenet.

Jakob Jensen oplyste, at Lukketiden i Basel var Kl. 10, og at det gik meget godt.

Andragendets Punkt 1 og 2 kunde for Tiden ikke bevilges. Punkt 3 toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 349—1913). Erklæring fra de kritiske Revisorer af **Havnens Regnskab** om, at de har gennemgaaet Regnskabet for 1912—13 og ikke fundet Anledning til at fremkomme med Bemærkninger.

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 3—1913). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** i Regnskabet for 1912—13 fra Kasse- og Regnskabsudvalget, Kirkegaardsbestyrelsen, Overtilsynet med Snekastningen, Observatoriets Bestyrelse, Markudvalget, Skattekontoret, Udvalget for Bygninger og Inventar, Brandkommissionen, Sundhedskommissionen og Sygehusudvalget.

Overgik til 2. Behandling.

12. (J. Nr. 422—1913). Cirkulære fra Indenrigsministeriet vedrørende **Loven af 29. April 1913 om Maskintilsyn**.

Henvistes til det tidligere angaaende Maskintilsynets Ordning nedsatte Udvalg.

13. (J. Nr. 175—1913). Andragende fra Fabrikant Krogh om **Fritagelse for Hvervet som Maskintilsynsmand**.

Henvistes til Udvalget angaaende Maskintilsynets Ordning.

14. (J. Nr. 430—1913). Andragende fra **Ormslev Børnehjem** om Bevilling af det til **Hjemmet** paa Budgettet opførte Beløb.

Bevilgedes.

15. (J. Nr. 429—1913). Andragende fra Foredragsforeningen af 1901 om Bevilling af det paa Budgettet opførte **Tilskud til Foredrag for Børn.**

Bevilgedes.

16. (J. Nr. 432—1913). Indstilling fra **Havneudvalget** om, at **Havne- og Bropenge** opkræves ved den Del af den ny Havn, der agtes taget i Brug, efter den for den gamle Havn gældende Takst fra 1. December 1913 at regne.

Indstillingen vedtoges.

